

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Rolnictwa i Rozwoju Wsi

KRR.410.004.03.2019

Pani
Monika Słowik
p.o. Prezes Zarządu
Stadnina Koni Michałów
Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
28-411 Michałów

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/19/046 – Państwowa hodowla koni w Polsce

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Stadnina Koni Michałów Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, 28-411 Michałów
Kierownik jednostki kontrolowanej	Monika Słowik, p.o. Prezes Zarządu, od 23 sierpnia 2018 r. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnili: Jerzy Białobok, Prezes Zarządu, od 1 lipca 1997 r. do 18 lutego 2016 r., Anna Durmała, Prezes Zarządu, od 19 lutego 2016 r. do 4 października 2016 r., Maciej Grzechnik, Prezes Zarządu od 5 października 2016 r. do 23 sierpnia 2018 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Warunki utrzymania koni w spółce 2. Prowadzenie hodowli koni w spółce 3. Gospodarowanie majątkiem spółki
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2015 r. do dnia zakończenia czynności kontrolnych, z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem, mających wpływ na działalność objętą kontrolą.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Kontrolerzy	1. Elżbieta Grzeszczyk, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KRR/32/2019 z dnia 27 września 2019 r. 2. Jacek Kalbarczyk, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KRR/33/2019 z dnia 27 września 2019 r.

(akta kontroli str. 1-2)

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA	Stadnina Koni Michałów Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością prowadziła hodowlę koni realizując cele hodowlane nałożone programem hodowlanym zatwierdzonym przez Prezesa Agencji Nieruchomości Rolnych ³ . Konie hodowane w Stadninie Koni Michałów Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością miały zapewnione warunki weterynaryjne oraz warunki utrzymania określone w przepisach prawa. Obsługa weterynaryjna koni, dokumentacja lekarsko-weterynaryjna oraz ewidencja lecznicza koni hodowlanych prowadzona była prawidłowo. Sprzedaż koni ze stada hodowlanego prowadzona była zgodnie z uregulowaniami określonymi przez ANR, a następnie KOWR. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły oddania w dzierżawę ogiera będącego własnością Stadniny bez zawarcia umowy dzierżawy i bez określenia z tego tytułu wynagrodzenia oraz utrzymywania w pensjonacie bez zawartej umowy na utrzymanie i bez uiszczenia opłat z tego tytułu czterech koni
---------------------	---

¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 489 i 1571, dalej: ustawa o NIK.

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Do dnia 31 sierpnia 2017 r. prawa z udziałów w Stadninie Koni Michałów Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością wykonywała Agencja Nieruchomości Rolnych, której zadania z dniem 1 września 2017 r. przejął Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa.

niebędących własnością Stadniny. Przychody z tytułu hodowli koni w latach 2015–2017 pokrywały poniesione koszty, z wyjątkiem 2018 r., w którym wystąpiła strata w wysokości 806 tys. zł. Stadnina Koni Michałów Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością nie zrealizowała wszystkich zaplanowanych na lata 2016–2018 inwestycji, co było przyczyną zmniejszenia wartości jej majątku trwałego o 4,8%.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowej⁴ kontrolowanej działalności

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

1. Warunki utrzymania koni w Spółce

Głównym przedmiotem działalności Stadniny Koni Michałów Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (dalej: Spółka, Stadnina lub SK Michałów) są: chów i hodowla koni i pozostałych zwierząt koniowatych, chów i hodowla bydła oraz sprzedaż hurtowa mleka i wyrobów mleczarskich. Zgodnie z aktem założycielskim Spółki⁵, organami SK Michałów były: Zarząd Spółki (jednoosobowy – Prezes Zarządu) oraz Zgromadzenie Wspólników. Prawa z całości udziałów w Spółce wykonywane były przez Agencję Nieruchomości rolnych (dalej ANR), a następnie Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa (dalej KOWR)⁶.

(akta kontroli str. 541-567)

Konie hodowane i utrzymywane w Stadninie to konie trzech ras: czystej krwi arabskiej, małopolskiej maści tarantowatej oraz kuce. Konie utrzymywane były w stajniach boksowych i w stajniach z biegalniami.

W SK Michałów spełnione były warunki określone w rozporządzeniu MRiRW z 28 czerwca 2010 r. w sprawie minimalnych warunków utrzymywania gatunków zwierząt gospodarskich innych niż te, dla których normy ochrony zostały określone w przepisach Unii Europejskiej⁷. Konie stanowiące własność SK Michałów oraz konie przebywające w pensjonacie (zarówno dzierżawione przez Spółkę, jak i konie prywatnych właścicieli przebywające w Stadninie) miały prawidłowe warunki utrzymania. W stajniach zapewniono właściwą konstrukcję wykonaną z odpowiedniej jakości materiałów oraz zabezpieczeń, właściwe oświetlenie dzienne i nocne, wentylację, właściwą częstotliwość karmienia i wymiany ściółki (słomy lub trocin), odpowiednią ilość ruchu oraz dostęp do wody⁸.

Dokumentacja lekarsko-weterynaryjna oraz ewidencja leczenia zwierząt gospodarskich zawierająca ewidencję wydanych leków w Stadninie Koni Michałów prowadzone były zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 września 2011 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia dokumentacji lekarsko-weterynaryjnej i ewidencji leczenia zwierząt oraz wzorów tej dokumentacji i ewidencji⁹.

Opieka weterynaryjna koni w Spółce prowadzona była przez lekarza weterynarii na podstawie umowy o pracę. W przypadku nieobecności lekarza weterynarii, obsługa koni prowadzona była przez lekarza weterynarii na podstawie umowy o świadczenie usług weterynaryjnych. W 2015 r. koszty usług weterynaryjnych wyniosły 80,5 tys. zł

⁴ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁵ Akt notarialny z dnia 8 lutego 2018 r. Repertorium A nr 1085/2018.

⁶ Stadnina Koni Michałów została wskazana, jako spółka o szczególnym znaczeniu dla gospodarki narodowej, w której prawa z udziałów wykonuje KOWR, biorąc pod uwagę strategiczne znaczenie w postępie biologicznym w rolnictwie w zakresie hodowli roślin uprawnych oraz hodowli zwierząt gospodarskich, w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 25 lipca 2018 r. w sprawie wykazu jednoosobowych spółek hodowli roślin uprawnych lub hodowli roślin uprawnych lub hodowli zwierząt gospodarskich o szczególnym znaczeniu dla gospodarki narodowej (Dz. U. poz. 1525).

⁷ Dz. U. z 2019 r., poz. 1966.

⁸ Oględziny dobrostanu koni oraz warunków weterynaryjnych przeprowadzono na podstawie art. 39 ustawy o NIK.

⁹ Dz. U. Nr 224, poz. 1347.

i 102,1 tys. zł za leki; w 2016 r. – 64,2 tys. zł za usługi i 78,4 tys. zł za leki; w 2017 r. – 132,7 tys. zł za usługi i 114,2 tys. zł za leki w 2018 r. – 84,1 tys. zł za usługi i 63,9 tys. zł za leki. W okresie od 1 stycznia 2019 r. – do 30 września 2019 r. na opiekę weterynaryjną Stadnina wydatkowała 112,2 tys. zł, a na leki 49,8 tys. zł. Powiatowy Lekarz Weterynarii w Pińczowie w 2015 r. przeprowadził jedną kontrolę dotyczącą wymogów *wzajemnej zgodności*, w 2016 r. przeprowadził cztery kontrole, w 2017 r. siedem kontroli, a w 2019 r. siedem kontroli dotyczących punktu inseminacyjnego, punktu kopulacyjnego, banku nasienia oraz centrum embriotransferu, w wyniku których zaleceń nie wydano. W 2018 r. Powiatowy Lekarz Weterynarii w Pińczowie przeprowadził dwie kontrole, w wyniku których wydano zalecenia w zakresie uzyskiwania nasienia koni i które zostały zrealizowane.

(akta kontroli str. 13-14, 20-23, 316-419)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

SK Michałów zapewniła warunki weterynaryjne oraz warunki utrzymania koni określone w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 28 czerwca 2010 r. w sprawie minimalnych warunków utrzymania gatunków zwierząt gospodarskich innych niż te, dla których normy ochrony zostały określone w przepisach Unii Europejskiej. Obsługa weterynaryjna koni hodowanych w Spółce prowadzona była prawidłowo, a dokumentacja lekarsko-weterynaryjna i ewidencja leczenia zwierząt – zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 września 2011 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia dokumentacji lekarsko-weterynaryjnej i ewidencji leczenia zwierząt oraz wzorów tej dokumentacji i ewidencji.

OBSZAR

2. Hodowla koni w Spółce

Według stanu na 1 stycznia 2015 r. w Stadninie Koni Michałów liczba koni arabskich hodowlanych wyniosła 324 sztuk, z tego klacze w stadzie hodowlanym stanowiły 115 sztuk, młodzież¹⁰ 167 sztuk, konie w treningu wyścigowym 25 sztuk, ogiery 17 sztuk. Na 1 stycznia 2016 r. wielkości te wyniosły odpowiednio: 318 koni, z tego 111 klaczy hodowlanych, młodzieży 157 sztuk, w treningu 34 sztuki, 16 ogierów. Na 1 stycznia 2017 r. wielkości te wyniosły odpowiednio: 307 koni, z tego 108 klaczy hodowlanych, młodzież 138 sztuk, 37 sztuk w treningu, 16 ogierów. Na 1 stycznia 2018 r. wielkości te wyniosły odpowiednio: 298 koni, z tego 122 klaczy hodowlanych, 136 sztuk młodzieży, 24 sztuk w treningu oraz 16 ogierów. Na 1 stycznia 2019 r. wielkości te wyniosły odpowiednio: 312 koni, z tego 125 klaczy hodowlanych, 140 sztuk młodzieży, 33 sztuki w treningu i 14 ogierów.

SK Michałów realizowała zadania hodowlane dotyczące hodowli koni arabskich czystej krwi w oparciu o „Strategiczny program hodowli koni w Spółkach Agencji Nieruchomości Rolnych” (dalej Strategiczny program hodowli koni)¹¹. W Strategicznym programie hodowli koni podano definicję konia arabskiego, określono cele hodowlane i zamierzenia dla tej rasy koni, podano wzorce rasy oraz dopuszczono – zgodnie z dyrektywami Światowej Organizacji Konia Arabskiego¹² (dalej WAHO) – unasiennianie nasieniem świeżym, chłodzonym (transportowanym) i mrożonym. Dopuszczono było uzyskanie dwóch źrebiąt od klaczy rocznie: jedno urodzone drogą naturalną, drugie z przeszczepienia zarodka (do klaczy biorczyni).

¹⁰ Konie mające od pół roku do trzech lat na dzień sporządzenia liwnego wykazu koni hodowlanych.

¹¹ Strategiczny program hodowli koni zatwierdzony został w maju 2015 r. przez Prezesa Agencji Nieruchomości Rolnych i zawierał ocenę sytuacji hodowli koni w Polsce i spółkach hodowli koni, w których prawa z udziałów wykonywał ANR, a następnie KOWR, strategię rozwoju ras koni hodowanych w spółkach hodowli koni oraz zasady współpracy z ośrodkami naukowymi.

¹² World Arabian Horse Organization.

Liczba klaczy w SK Michałów w okresie objętym kontrolą była wyższa, niż minimalna liczba klaczy wskazana w Strategicznym programie hodowli koni. Dokumentacja hodowlana w SK Michałów prowadzona była i przekazywana do ANR, a następnie KOWR, zgodnie z zaleceniami określonymi w tym programie.

Jak podała p.o. Prezes Zarządu: „Zarząd w latach 2016–2017 po słabej sprzedaży koni na aukcjach Pride of Poland i Summer Sale chcąc poprawić sytuację finansową Spółki organizował corocznie w grudniu Zimowe Aukcje Koni czystej krwi arabskiej. Nowy zarząd Spółki, działający od 23 sierpnia 2018 r., dostał od Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa dyspozycje dotyczące ograniczenia stada matek (wymóg zgodnie ze strategią 80 klaczy, w Stadninie w ostatnim roku było ponad 130 klaczy czystej krwi arabskiej), ze względu na spadek sprzedaży i możliwości zagospodarowania koni w obiektach stajennych. Spółka przychyliła się do dyspozycji poprzez ograniczenie stanowienia (...).”

(akta kontroli str. 84-85)

Hodowla koni arabskich czystej krwi w SK Michałów prowadzona była zgodnie z Programem hodowli koni rasy czystej krwi arabskiej z 2001 r. (PASB)¹³ oraz program Księgi Stadnej koni rasy arabskiej czystej krwi¹⁴. Jak wynika z przeglądów selekcyjnych przeprowadzanych dwa razy w roku w SK Michałów, pomiary biometryczne koni arabskich hodowanych w SK Michałów, odpowiadały preferowanym w tych programach wzorcom koni arabskich.

P.o. Prezes Zarządu podała: „W hodowli zachowawczej (...), Spółka, aby utrzymać polskie rodowody, utrzymuje dwanaście rodzin żeńskich, co pozwala zachować unikalność genealogiczną polskiego stada arabskiego, będącego historycznym dziedzictwem polskiej kultury hodowlanej. W Spółce znajdują się reprezentanci trzech rodów męskich: Saklawi I – szt. 10, Krzyżyk or.ar. – szt. 1, Kuhailan Haifi or.ar. – szt.1. Zgodnie z obowiązującym programem hodowli koni w Spółkach ochrona odrębności specyficznych cech koni czystej krwi arabskiej to dbałość o zmienność genetyczną, a więc dolew obcej krwi, mający na celu poszerzenie puli genów. To także troska o zachowanie różnorodności nie pozwalającej na wzrost inbrodu¹⁵ w stadzie, realizowanej poprzez zachowanie 15 rodzin żeńskich oraz 7 rodów męskich. SK Michałów prowadzi prace hodowlane nad utrzymaniem i doskonaleniem istniejących w Spółce linii żeńskich oraz rodów męskich. (...) Spółka od lat może poszczycić się licznym, bardzo dobrym materiałem żeńskim. W celu potęgowania cech urody Spółka sięga po najlepsze polskie i zagraniczne ogiery.”

W 2019 r. udział koni arabskich w SK Michałowice pochodzących z rodu *Saklawi I* wyniósł: klacze 66,1%, ogiery 77%, klacze (młodzię) 62,6%, ogiery (młodzię) 56,3%. W SK Michałów przyjęto zasadę hodowlaną sprzedaży koni arabskich stanowiących nadwyżkę hodowlaną, a w innych przypadkach z pozostawieniem w Stadninie potomstwa. W sprawie dominacji rodu *Saklawi I* w hodowli koni arabskich p.o. Prezes Zarządu wyjaśniła: „W świecie koni arabskich obserwuje się różne mody, trendy i kierunki hodowli. Obecnie światowa selekcja opiera się na wyborze najbardziej urodziwych, "typowych" osobników, osiągających jak najlepsze wyniki pokazowe. Takie założenie realizowane jest również w Michałowice, ponieważ

¹³ PASB – Polish Arabian Stud Book.

¹⁴ Program zgodny z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady UE 2016/2012 z 8 czerwca 2016 r.

¹⁵ Kojarzenie krewniacze, chów wsobny, inbredowanie – jest to kojarzenie zwierząt spokrewnionych przez wspólnych przodków.

ma to ogromne znaczenie przy późniejszej sprzedaży poszczególnych koni, bądź ich potomstwa. Za sprawą zdobywanych tytułów na pokazach, konie pokazowe są rozpoznawalne na całym świecie i dzięki wynikom często osiągają podczas aukcji ceny, pozwalające uzyskać Spółce dobry wynik finansowy na koniec roku. Jest to szczególnie ważne ze względu na fakt, że hodowla koni arabskich czystej krwi nie otrzymuje dofinansowania ze strony państwa. Zrozumiałe jest więc, że hodowcy przykładają największą wagę do obecnych trendów, zwłaszcza do doskonalenia cechy "głowa i szyja", która w dzisiejszych czasach jest najbardziej pożądana. Ogiery wywodzące się z egipskiego rodu Saklawi I pod względem przekazywania tej cechy przewyższają pozostałe rody, a ich potomstwo zajmuje czołowe miejsca w światowych pokazach najwyższej rangi. Niemniej utrzymanie pozostałych rodów męskich jest również szalenie ważne. Stadnina realizuje więc także to zadanie, jednak status spółki prawa handlowego nie zawsze pozwala na utrzymanie równowagi pomiędzy hodowaniem koni modnych, na które jest popyt, a hodowaniem koni reprezentujących niszowe rody męskie. Spółka, traktując hodowlę koni arabskich jako misję, prowadzi negocjacje na przyszły sezon stanówkowy, tak aby użyć nie tylko ogierów pochodzących z linii Saklawi I, ale też tych pochodzących z najstarszych, mało reprezentowanych rodów męskich".

(akta kontroli str. 184-244, 484-485)

Konie arabskie SK Michałów podlegały ocenie z uwagi na urodę na podstawie miejsc zajmowanych na pokazach. Konie rasy arabskiej czystej krwi Stadniny brały udział w najważniejszych pokazach i czempionatach w Polsce i za granicą ujętych w programie hodowlanym Polskiej Księgi Stadnej. Spółka prowadziła selekcję na dzielność wyścigową na torach.

W pokazach liczba koni wyniosła: w 2015 r. – 41, w 2016 r. – 44, w 2017 r. – 39, w 2018 r. – 30 oraz w 2019 r. – 33. Stanowiło to od 9,6% do 14,3% liczby koni arabskich w SK Michałów. W okresie tym konie SK Michałów zdobyły: Czempionat Świata w Paryżu trzy razy, dwa razy Viceczempionat Świata, raz Czempionat i siedem razy Viceczempionat Pucharu Narodów w Aachen, dwa razy Czempionat i cztery razy Viceczempionat Europy. Konie ze Stadniny w Michałowie zdobyły czempionaty także na pokazach niższej rangi.

W latach objętych kontrolą tytuły uzyskało od 41% do 90% koni wystawianych na pokaz, a stosunku do liczby koni arabskich w SK Michałów od 4,1% do 9,4%.

(akta kontroli od str. 86-182, 468)

W Spółce nie było wewnętrznych uregulowań dotyczących dzierżawy koni. Umowy dzierżawy zawierane były na podstawie przedstawionych ofert. Zarząd Spółki przed zawarciem umowy dzierżawy przekazywał projekt umowy do Departamentu Nadzoru nad Spółkami KOWR.

W latach 2015–2019 Spółka zawarła 12 umów dzierżawy koni, w ramach których wydzierżawiła dziewięć koni: Equator (trzykrotnie), Morion, Chimeryk, Galerida (dwukrotnie), Emandoria, Dastan, Bonat, Pustynia Kahila, Wildona. Czynsz dzierżawny regulowany był przez dzierżawców terminowo. Z tytułu oddanych w dzierżawę dziewięciu koni należących do SK Michałów w badanym okresie Spółka uzyskała łącznie 3.694,2 tys. zł.

Umowy dzierżawy koni zawarte w okresie objętym kontrolą zawierały postanowienia dotyczące użytkowania hodowlanego dzierżawionych koni, tj.: zasady zażrebień, pobierania zarodków od dzierżawionych klaczy, zamrożenia nasienia ogiera, zakupu stanówek. P.o. Prezes Zarządu podała, że „bez zgody właściciela oraz stosownego pisma do księgi stadnej (...) nie można dokonać wpisu źrebienia powstałego wskutek wypłukania zarodka”.

Ponadto p.o. Prezes Zarządu stwierdziła, że: „w umowie dzierżawy z dnia 30 marca 2018 r. dzierżawca pobrał zarodek od klaczy Pustynia Kahila. Umowa dzierżawy z dnia 30 marca 2018 r. nie zawierała postanowień dotyczących pokrycia klaczy czy też pobrania zarodka od dzierżawionej klaczy. W dokumentacji Stadniny nie ma aneksu podpisanego przez Zarząd zezwalającego na pobranie zarodka od klaczy, taka informacja do (...) została przesłana drogą mailową przez ówczesną dyrektorkę ds. hodowli, która bez pisemnego pełnomocnictwa udzielonego przez Zarząd przekazała informację z poleceniem pobrania zarodka od klaczy”.

(akta kontroli str. 908, 919-920, 922-924, 932-1048, 1102, 1221, 1226)

W SK Michałów stwierdzono brak oryginałów sześciu umów dzierżawy koni: Galeridy (18 kwietnia 2017 r. – 30 kwietnia 2018 r.), Emandorii (9 września 2017 r. – 01 grudnia 2018 r.), Equatora (10 grudnia 2017 r. – 30 listopada 2018 r.), Pustyni Kahila (10 grudnia 2017 r. – 30 listopada 2018 r.), Galeridy (12 sierpnia 2018 r. – 30 listopada 2019 r.) oraz Chimeryka (19 stycznia 2017 r. – 30 września 2018 r.), natomiast Spółka miała kopie tych umów. Jak podała p.o. Prezes Zarządu, „(...) kopie wyżej wymienionych umów zostały dostarczone do biura Spółki przez byłego Prezesa Zarządu w dniu 4 września 2018 r. (umowy na dzierżawę koni Galerida, Equator i Pustynia Kahila) (...) oraz 4 października 2018 r. (umowa na dzierżawę ogiera Equator).”

Były Prezes Zarządu Spółki wyjaśnił, że: „(...) uzgodnienia z kontrahentami, potwierdzane były każdorazowo (...) wykorzystując do tego pocztę elektroniczną. (...) Tak więc oryginały umów były przesyłane w wersji elektronicznej i stąd podpisy, w dopuszczalnej prawem formie. (...) wszystkie umowy zostały prawidłowo zrealizowane (...)”.

P.o. Prezes Zarządu wyjaśniła, że: „Osoby pracujące obecnie w Spółce nie wiedzą, dlaczego nie ma oryginalnej umowy. (...) Pracownicy na podstawie analizy dokumentów znajdujących się w biurze Stadniny stwierdzili samodzielnie, które podpisy i umowy są oryginalne, a które zeskanowane (...). Obecny Zarząd nie jest w stanie odpowiedzieć, dlaczego na ww. umowach brak jest oryginalnych podpisów kontrahenta (dzierżawcy konia) lub Prezesa SK Michałów. (...) Obecny Zarząd Spółki składał do Prokuratury Rejonowej w Pińczowie zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa (...)”.

(akta kontroli str. 906, 910, 932-1048, 1802-1804)

Zarząd Spółki wypowiedział umowy o których mowa wyżej i w dniu 25 listopada 2018 r., po zakończeniu Czempionatu Świata w Paryżu, dzierżawcy zwrócili te konie do Stadniny. P.o. Prezes Zarządu wyjaśniła, że „Stadnina Koni Michałów Sp. z o.o. w związku z (...) rozmowami w sprawie (...) rozwiązania umów we wrześniu i październiku 2018 r. nie została obciążona żadnymi kosztami”.

(akta kontroli str. 908, 1101-1102)

W badanym okresie Spółka dzierżawiła w celach hodowlanych osiem koni nienależących do Stadniny na podstawie umów dzierżawy. Spółka realizowała postanowienia tych umów dotyczące czynszu dzierżawnego.

(akta kontroli str. 925-926)

Spółka, określając warunki sprzedaży koni, stosowała się do wytycznych Departamentu Nadzoru nad Spółkami Strategicznymi KOWR¹⁶. Sprzedaż koni będących własnością Spółki dokonywana była w formie przetargu lub aukcji. Postępowanie przetargowe, w tym wycenę koni przed sprzedażą, przeprowadzała Komisja Przetargowa w składzie co najmniej trzyosobowym, która działała każdorazowo na podstawie uchwały Zarządu. W komisji uczestniczyły osoby mające doświadczenie zawodowe i marketingowe (specjaliści ds. hodowli, specjaliści ds. treningu i prezentowania koni, główna księgowa). Na sprzedaż wytypowanych koni Spółka uzyskiwała każdorazowo zgodę Departamentu Nadzoru nad Spółkami Strategicznymi KOWR (do 31 sierpnia 2017 r. Zespołu Nadzoru Właścicielskiego ANR). Katalogi koni przeznaczonych do sprzedaży publikowane były na stronie internetowej SK Michałów.

(akta kontroli str. 569-576, 582, 592-610, 658, 663-694)

Konie w Stadninie wyceniane były zgodnie z polityką rachunkowości obowiązującą w Spółce¹⁷. Stadnina nie prowadziła sprzedaży koni hodowlanych, konie przeznaczone do sprzedaży wyłączone były ze stada hodowlanego do stada obrotowego.

Wycena bilansowa wartości posiadanych produktów (tj. inwentarza żywego) na potrzeby ewidencji księgowej ustalana była na koniec roku kalendarzowego zgodnie z ww. polityką rachunkowości. Spółka w latach 2015–2018 nie dokonywała sprzedaży koni poniżej wartości księgowej.

(akta kontroli str. 661-662)

Spółka, przy zastosowaniu form sprzedaży (aukcje Pride of Poland, aukcje Summer Sale, konkursy ofert, przetargi) w 2015 r. sprzedała ogółem 84 koni za łączną kwotę 8.344 tys. zł netto, uzyskując średnią cenę za konia 99,3 tys. zł (plan sprzedaży 85 sztuk). W 2016 r. Spółka sprzedała ogółem 78 koni na kwotę 5.043 tys. zł netto, uzyskując średnią cenę za konia 64,7 tys. zł (plan sprzedaży 78 sztuk). W 2017 r. Spółka sprzedała ogółem 82 koni na kwotę 3.659 tys. zł netto, uzyskując średnią cenę za konia 44,6 tys. zł (plan sprzedaży 71 sztuk). W 2018 r. Spółka sprzedała 55 koni na kwotę 1.218 tys. zł netto, uzyskując średnią cenę za konia 22,1 tys. zł (plan sprzedaży 65 sztuk). W 2019 r. do 30 września Spółka sprzedała 52 koni na łączną kwotę 4.500 tys. zł netto, uzyskując średnią cenę za konia 86,5 tys. zł (plan sprzedaży 87 sztuk).

P.o. Prezes Zarządu podała, że „mniejsza liczba sprzedanych koni w 2018 r. w stosunku do planowanej wynikała ze stagnacji na rynku sprzedaży koni arabskich czystej krwi”. W sprawie spadku średnich cen sprzedaży koni w Spółce w latach 2015–2018 P.o. Prezes Zarządu wyjaśniła, że „koniunktura w hodowli koni ma tendencje zniżkowe i zmusza firmy do konkurowania ceną w postępowaniach przetargowych i aukcyjnych.”

(akta kontroli str. 586, 589-591, 613-614, 1308-1801)

SK Michałów promowała konie przez organizowanie i udział w imprezach sportowych i hodowlanych, pokazach i czempionatach, a także realizację projektów edukacyjno-reklamowych, sesje zdjęciowe koni, reklamy w publikacjach branżowych, dzierżawę klaczy i ogierów. Konie ze SK Michałów brały udział w najważniejszych czempionatach tytułarnych na świecie, m. in. w Pucharze Narodów w Aachen w latach 2015–2019, w Czempionacie Europy w Lier w latach 2016 i 2018 i Weronie w latach 2015 i 2017 oraz w Czempionacie Świata w Paryżu w latach 2015–2019.

¹⁶ Pismo Departamentu Nadzoru nad Spółkami Strategicznymi KOWR nr CEN.DNSS.WH.6173.8.2018.IW.2 z 21 lutego 2018 r.

¹⁷ Zarządzenie nr 13/2018 p.o. Prezesa Zarządu Spółki z dnia 29 grudnia 2018 r. w sprawie wyceny zinventaryzowanych zapasów na dzień 31 grudnia 2018 r.

Na promocję sprzedaży koni Spółka wydatkowała w latach 2015–2019 łącznie 1.334,8 tys. zł, z tego w 2015 r. – 27,1 tys. zł, w 2016 r. – 65,1 tys. zł, w 2017 r. – 314,6 tys. zł, w 2018 r. – 831,4 tys. zł oraz w do 10 września 2019 r. 96,6 tys. zł. W latach 2015–2017 i 2019 r. Spółka uczestniczyła w aukcji koni Pride of Poland. W 2018 r. SK Michałów przeprowadziła aukcję koni Pride of Poland w porozumieniu ze Stadniną Koni Janów Podlaski Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością oraz z Małopolską Hodowlą Roślin Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Koszty uczestnictwa Spółki lub organizacji aukcji koni Pride of Poland wyniosły w 2015 r. 868,6 tys. zł, w 2016 r. – 322,3 tys. zł, w 2017 r. – 215,9 tys. zł, w 2018 r. – 239,5 tys. zł oraz w 2019 r. – 441.3 tys. zł.

(akta kontroli str. 582-585, 588)

Konie czystej krwi arabskiej poddawane były również próbom dzielności na torach wyścigowych. Dotyczyło to 2,5 letnich koni arabskich na torach: Partynice (Wrocław) oraz Służewiec (Warszawa).

Przychody z tytułu pensjonatu dla koni nienależących do Stadniny wyniosły w 2015 r. – 111,5 tys. zł, w 2016 r. – 115, 3 tys. zł, w 2017 r. – 74,7 tys. zł oraz w 2018 r. – 182,4 tys. zł. Stawka za dzienne utrzymanie konia (30 zł netto) zamieszczona była na stronie internetowej SK Michałów. Kalkulacji dziennej stawki utrzymania konia nienależącego do Stadniny dokonano na podstawie dziennego kosztu paszy, ściółki, mediów (woda, energia elektryczna), kosztów pracownika, dostępu do budynków i budowli oraz zysku Spółki.

(akta kontroli str. 927-930)

Płatności za pensjonat regulowane były przez kontrahentów terminowo. Stwierdzono trzy przypadki nieterminowego wnoszenia opłat z tego tytułu. W pierwszym przypadku należność została wyegzekwowana. Na okoliczność drugiego przypadku P.o. Prezes Zarządu wyjaśniła, że „Spółka jest na etapie przygotowania dokumentów do Sądu (...) celem uzyskania nakazu zapłaty”. Trzeci przypadek został opisany na stronie 10 niniejszego wystąpienia w pkt 2 stwierdzonych nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 901-902, 928-929)

W okresie objętym kontrolą prowadzonych było przez Prokuraturę pięć postępowań karnych dotyczących nieprawidłowości wskazujących na uprawdopodobnione zaistnienie przestępstwa w SK Michałów. Do dnia zakończenia czynności kontrolnych postępowania te nie zostały zakończone.

(akta kontroli str. 1070-1094)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości będące działaniami niegospodarnymi:

1. W okresie od 9 grudnia 2017 r. do 12 sierpnia 2018 r. Spółka oddała w dzierżawę ogiera Ermitage będącego własnością Stadniny bez zawarcia umowy dzierżawy oraz bez określenia z tego tytułu wynagrodzenia. W dniu 9 grudnia 2017 r. Ogier Ermitage przekazany został dzierżawcy na podstawie jednostronnie podpisanego przez byłą dyrektor ds. produkcji Spółki protokołu zdawczo-odbiorczego bez wskazania nazwy dzierżawcy. Spółka natomiast podjęła działania na rzecz ustalenia dzierżawcy i zwrotu ogiera do Stadniny.

Na okoliczność bezumownego oddania konia w dzierżawę były Prezes Zarządu Spółki wyjaśnił, że: „(...) Informacja na temat dzierżawy ogiera Ermitage jest błędna, nigdy nie był dzierżawiony komukolwiek. Został wysłany do [...]”¹⁸, który poniósł koszty treningu oraz ubezpieczenia i transportu konia, a następnie wystawiony na czempionacie Polski, po czym wrócił do macierzystej stajni. (...)”. Na okoliczności przedstawione przez byłego Prezesa Zarządu w trakcie kontroli Spółka nie przedstawiła dokumentów.

P.o. Prezes Zarządu na powyższe okoliczności podała, że „(...) Jedynym przypadkiem bezumownej dzierżawy konia był ogierek Ermitage. (...) Spółka nie posiada dokumentów przekazania konia do Belgii. Jedynym dokumentem potwierdzającym pobyt ogiera w Belgii kopia polisy ubezpieczeniowej. (...) po ustaleniu, do jakiego podmiotu został wywieziony ogier Ermitage, w dniu 12 sierpnia 2018 r. w Warszawie podczas Narodowego Pokazu Koni Czystej Krwi Arabskiej, ogier Ermitage został odebrany przez Spółkę od przedstawicieli tego podmiotu i przywieziony do SK Michałów.”

(akta kontroli str. 894-897, 922-923, 1049-1069, 1109, 1804)

2. Spółka, bez zawartej umowy na utrzymanie i bez uiszczenia z tego tytułu opłat, utrzymywała w pensjonacie cztery konie niebędące własnością Spółki, z tego dwa konie w okresie od 24 kwietnia 2018 r. do 25 sierpnia 2018 r. i dwa konie w okresie od 24 kwietnia 2018 r. do 16 listopada 2018 r. Spółka, wobec bezumownego utrzymywania koni w Stadninie, obciążyła kosztami utrzymania właściciela koni na łączną kwotę 15.768 zł (pięć faktur nr 584/2018, 621/2018, 9/2018, 668/2018 i 702/2018).

P.o. Prezes Spółki wyjaśniła, że: „(...) w związku z wykorzystywaniem majątku do celów prywatnych rozwiązano z ówczesną dyrektorką ds. produkcji bez zachowania okresu wypowiedzenia z winy pracownicy umowę o pracę. Ponieważ nie było umowy, a dział zootechniki nie zgłaszał do 24 sierpnia 2018 r. przebywania tych koni na terenie Stadniny, dział księgowości nie naliczył opłat. Po odwołaniu ówczesnego Zarządu poinformowano dział księgowości o zaistniałej sytuacji i zostały wystawione za utrzymanie tych koni faktury (...). Wobec nieuregulowania przez byłą pracownicę powyższej kwoty, SK Michałów w listopadzie 2019 r. wniosła pozew o zapłatę do Sądu Rejonowego w Pińczowie.”

(akta kontroli str. 901-902, 928-929)

OCENA CZĄSTKOWA

SK Michałów prowadziła hodowlę koni czystej krwi arabskiej realizując cele hodowlane określone w Strategicznym programie hodowli koni opracowanym przez ANR. W ramach przeglądów hodowlanych dokonywano oceny wartości hodowlanej koni, a wymagana sprawozdawczość hodowlana była terminowo przedstawiana do KOWR. Sprzedaż koni w latach 2015–2017 utrzymywała się na planowanym poziomie z wyjątkiem 2018 r. Sprzedaż koni prowadzona była zgodnie z uregulowaniami określonymi przez ANR, a następnie KOWR. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły oddania w dzierżawę ogiera będącego własnością Stadniny bez zawarcia umowy dzierżawy i bez określenia z tego tytułu wynagrodzenia oraz bezumownego utrzymywania w pensjonacie czterech koni

¹⁸ Wyłączono informacje stanowiące tajemnicę przedsiębiorstwa. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej – Dz. U. z 2019 r. poz. 1429 w zw. z art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji – Dz. U. z 2019 r. poz. 1010, ze zm. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie przedsiębiorcy.

niebędących własnością Spółki i bez określenia z tego tytułu opłaty. Były to działania niegospodarne.

3. Gospodarowanie majątkiem Spółki.

Opis stanu
faktycznego

Na 31 grudnia 2018 r. SK Michałów dysponowała gruntami o łącznej powierzchni 638,8 ha, z tego 352 ha stanowiły własność Spółki, 229,9 ha dzierżawiła od Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa (dalej: ZWRSP) na terenie gmin Michałów, Wodzisław i Pińczów oraz 56,9 ha dzierżawiła od innych podmiotów. Czynsz dzierżawny należny ZWRSP od gruntów budynków i budowli wyniósł w okresie od 1 stycznia 2015 r. do 30 września 2019 r. łącznie 5.348,1 decytony pszenicy, tj. 289,1 tys. zł. Spółka nie poddzierżawiała gruntów dzierżawionych od ZWRSP oraz gruntów dzierżawionych od ww. gmin i innych podmiotów.

(akta kontroli str. 616, 702-746)

Według stanu na dzień 31 grudnia 2018 r. Spółka posiadała 11 własnych obiektów budowlanych przeznaczonych do hodowli koni. Obiekty budowlane wykorzystywane w działalności gospodarczej utrzymywane były w należyłym stanie technicznym wynikającym z zaleceń okresowych kontroli stanu technicznego¹⁹, wykonane zostały wymagane okresowe przeglądy stanu technicznego oraz prowadzone były książki obiektów budowlanych zgodnie z wymogami art. 62 ust. 1 oraz 64 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane²⁰. Dla obiektów SK Michałów opracowana była instrukcja bezpieczeństwa pożarowego stosownie do przepisu § 6 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów²¹.

(akta kontroli str. 747-759)

W latach 2015–2018 wartość majątku trwałego SK Michałów uległa zmniejszeniu o 4,8% (tj. o 1.819 tys. zł) i wyniosła na koniec 2018 r. 36.194 tys. zł. Wartość budynków i budowli uległa zmniejszeniu o 7,1% (tj. o 1.490 tys. zł) i wyniosła na koniec 2018 r. 19.479 tys. zł. Na 31 grudnia 2018 r. nakłady inwestycyjne i koszty remontów w SK Michałów stanowiły kwotę 622,6 tys. zł i zostały poniesione ze środków Spółki. W okresie objętym kontrolą Spółka nie posiadała nieruchomości zbędnych w prowadzonej działalności, jak również nie dokonywała sprzedaży takich nieruchomości.

(akta kontroli str. 615, 1103-1107)

P.o. Prezes Zarządu wyjaśniła, że główną przyczyną spadku wartości majątku trwałego było niewykonanie zaplanowanych inwestycji w roku 2016, 2017, 2018 w kwotach jak powyżej. Niewykonanie zaplanowanych inwestycji wynikało z braku ofert ze strony wykonawców (modernizacja cielętnika 2016 r.), przeniesienia do realizacji inwestycji z roku 2017 na rok 2018 (modernizacja stajni nr 4 i budowa wiaty na słomę), braku środków finansowych na 2018 r. w związku z niskimi przychodami ze sprzedaży koni.

(akta kontroli str. 1108-1109)

W okresie objętym kontrolą wynagrodzenia członków zarządów Spółki ustalane były przez Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników (NZW) na podstawie ustawy z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami

¹⁹ Oględziny dwóch stajni przeprowadzono na podstawie art. 39 ustawy o NIK.

²⁰ Dz. U. z 2019 r., poz. 1186, ze zm.

²¹ Dz. U. z 2019 r., Nr 109, poz. 719 ze zm.

prawnymi²² oraz ustawy z dnia 9 czerwca 2016 r. o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami²³.

Łączna wysokość wypłaconych wynagrodzeń miesięcznych członkom Zarządu Spółki była zgodna z kwotami określonymi w uchwałach NZW. W latach 2016–2018 NZW uchwałą nr 1/2017 z dnia 16 listopada 2017 r. przyznało Prezesowi Zarządu wynagrodzenie uzupełniające za 2016 r. w wysokości 4,4 tys. zł.

(akta kontroli str. 1117-1197)

W 2015 r., 2016 r., 2017 r. oraz w 2018 r. uzyskane przez SK Michałów przychody z tytułu hodowli koni²⁴ wyniosły odpowiednio: 9.341 tys. zł, tj. 60,8% przychodów ogółem Spółki, 7.650 tys. zł, tj. 57,0% przychodów, 5.751 tys. zł, tj. 44,8% przychodów, 4.137 tys. zł, tj. 38,5% tych przychodów.

Przychody ze sprzedaży usług takich jak: stanowienie klaczy, utrzymanie koni obcych (pensjonat) oraz turystyki i rekreacji konnej osiągnęły najmniejszą wartość w roku 2015, tj. 528 tys. zł, a najwyższą w roku 2017, tj. 730 tys. zł.

Przychody z dzierżawy koni własnych ogółem wyniosły 2.474,1 tys. zł: w 2015 r. – brak przychodów z tego tytułu, w 2016 r. – 1.127,6 tys. zł, w 2017 r. – 620 tys. zł, w 2018 r. brak przychodów z tego tytułu i do 30 września 2019 r. – 726,5 tys. zł.

Przychody ze sprzedaży koni były w 2015 r. większe od zaplanowanych o 4.647,8 tys. zł; w 2016 r. większe od zaplanowanych o 754 tys. zł; w 2017 r. mniejsze od zaplanowanych o 1.505,1 tys. zł, w 2018 r. mniejsze o 3.176 tys. zł, od przychodów zaplanowanych w biznesplanach. Rzeczywiste przychody ze sprzedaży koni w okresie 2015 r. – 30 września 2019 r. najniższą wartość osiągnęły w roku 2018, tj. 1.209 tys. zł. Spowodowane to było mniejszym zainteresowaniem końmi arabskimi czystej krwi, w wyniku tego oferowane przez Spółkę konie na aukcjach nie uzyskały oferowanych cen sprzedaży. Jak podała p.o. Prezes Zarządu: „Zarząd w latach 2016–2017 po słabej sprzedaży koni na aukcjach Pride of Poland i Summer Sale chcąc poprawić sytuację finansową Spółki organizował corocznie w grudniu Zimowe Aukcje Koni czystej krwi arabskiej. Nowy zarząd Spółki, działający od 23 sierpnia 2018 r., dostał od Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa dyspozycje dotyczące ograniczenia stada matek (wymóg zgodnie ze strategią 80 klaczy, w Stadninie w ostatnim roku było ponad 130 klaczy czystej krwi arabskiej), ze względu na spadek sprzedaży i możliwości zagospodarowania koni w obiektach stajennych. Spółka przychyliła się do dyspozycji poprzez ograniczenie stanowienia (...).

W związku z nadprodukcją koni w roku 2019 i brakiem sprzedaży na odpowiednim poziomie w roku 2018 Zarząd postanowił także o intensyfikacji sprzedaży, poprzez organizację większej liczby przetargów pisemnych na konie. Do 31 października 2019 r. zorganizowano ich 6, konie SK Michałów z powodzeniem były wystawiane na Pride of Poland oraz Summer Sale w Janowie. W odróżnieniu do roku ubiegłego wszystkie konie wylicytowane na tegorocznej aukcji są już zapłacone i albo są odebrane, albo przebywają w pensjonacie SK Michałów, albo trwa procedura ich odbioru.”

Koszty hodowli koni²⁵ w okresie objętym kontrolą wyniosły: 6.520 tys. zł w 2015 r., 5.002 tys. zł w 2016 r., 4.654 tys. zł w 2017 r. tys. zł, 4.943 tys. zł w 2018 r., do 30.09.2019 r. 4.043 tys. zł. Największy udział w kosztach hodowli koni w 2018 r.

²² Dz. U. z 2019 r. poz. 2136.

²³ Dz. U. z 2019 r. poz. 1885, ze zm.

²⁴ Dane o przychodach i kosztach z tytułu hodowli koni, a także o wyniku działalności Spółki zostały określone na podstawie rocznych sprawozdań Zarządu z działalności Spółki. W skład przychodów z hodowli koni łącznie dla stadniny koni wchodziły przychody z tytułu: sprzedaży koni hodowlanych i niehodowlanych, sprzedaży stanówek i nasienia, dzierżawy koni, świadczonych usług (pensjonat, trening koni, szkolenia, kursy, jazdy), wygranych na wystawach, czempionatach i pokazach hodowlanych, wygranych na wyścigach, wygranych w zawodach sportowych i inne.

²⁵ Główne pozycje kosztów w dziale hodowla koni były to: pasze, usługi weterynaryjne, koszty pracy i koszty infrastruktury.

miały koszty pracy – 33,3%, pozostałe koszty (w tym zakup i ubezpieczenie koni, pozostałe materiały i usługi oraz paliwa i inne świadczenia dla pracowników) – 51,6%, usług weterynaryjnych – 3% oraz pasz – 12,1%.

(akta kontroli str. 439-440, 459-461)

Przychody z hodowli koni w odniesieniu do biznesplanów wyniosły: w 2015 r. 9.341 tys. zł – według biznesplanu 4.857 tys. zł, w 2016 r. 7.650 tys. zł – według biznesplanu 6.096 tys. zł, w 2017 r. 5.751 tys. zł – według biznesplanu 6.464 tys. zł, w 2018 r. 1.209 tys. zł – według biznesplanu 5.035 tys. zł.

Przychody ogółem wyniosły: w 2015 r. wykonanie 15.370 tys. zł – według biznesplanu 11.236 tys. zł, w 2016 r. wykonanie 13.420 tys. zł – według biznesplanu 11.877 tys. zł, w 2017 r. wykonanie 12.841 tys. zł – według biznesplanu 12.823 tys. zł, w 2018 r. wykonanie 10.756 tys. zł – według biznesplanu 11.917 tys. zł.

Według rachunku zysków i strat w okresie 2015–2017 Spółka uzyskała dodatnie wyniki finansowe z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej: zysk netto za 2015 r. – 2.362 tys. zł, za 2016 r. – 1.736 tys. zł, za 2017 r. – 921 tys. zł. Strata netto za 2018 r. wyniosła (-) 1.276 tys. zł.

Na okoliczność nieosiągnięcia w 2018 r. przychodów ogółem w kwocie określonej w biznesplanie p.o. Prezes Zarządu wyjaśniła: „Wysokość osiąganych przez Spółkę przychodów, w tym przychodów z hodowli koni różni się od założonych w biznesplanach z uwagi na trudną sytuację w rolnictwie, nie można przewidzieć jakie będą warunki pogodowe oraz ceny produktów rolnych. Koniunktura w branży hodowli koni ma tendencje zniżkowe i zmusza firmy do konkutowania ceną w postępowaniach przetargowych. (...) Pomimo ograniczenia wydatków na działania marketingowo-reklamowe sprzedaż koni wzrosła. Działania w innych obszarach działalności Spółki to działania prowadzące do zmniejszenia zachorowań u bydła, a tym samym wzrost produktywności i wydajności”.

Jak wyjaśniła p.o. Prezes Zarządu: „Przyczyną straty za 2018 r. była przede wszystkim niska sprzedaż koni, w tym podczas Pride of Poland. Dwa wylicytowane konie nie zostały zapłacone i odebrane, były to Parmana – 180.000 Euro i Elbera 52.000 Euro. Dodatkową przyczyną straty była susza, która co prawda nie spowodowała braku zbiorów, jednak znacząco je pomniejszyła.”

W 2018 r. średnia cena z tytułu sprzedaży konia wyniosła 22,1 tys. zł, co stanowiło 25,5% średniej ceny uzyskanej w 2019 r.

(akta kontroli str. 80-81, 83, 500-515)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

SK Michałów prawidłowo gospodarowała majątkiem, obiekty budowlane utrzymywane były w należyłym stanie technicznym, wykonane zostały obowiązkowe okresowe przeglądy stanu technicznego oraz prowadzone były książki obiektów budowlanych zgodnie z wymogami określonymi w przepisach prawa. Przychody z tytułu hodowli koni w latach 2015–2017 pokrywały poniesione koszty z tego tytułu, z wyjątkiem 2018 r., w którym strata wyniosła 806 tys. zł. Spółka niewykonała wszystkich zaplanowanych w biznesplanach na lata 2016, 2017, 2018 inwestycji, co przyczyniło się do zmniejszenia wartości majątku trwałego Spółki o 4,8%.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK wnosi o podjęcie działań w celu ustalenia i wyegzekwowania wynagrodzenia z tytułu bezumownego dzierżawienia konia.

Uwzględniając podjęte w trakcie kontroli działania, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje wniosku w zakresie nieprawidłowości dotyczącej utrzymywania w pensjonacie czterech koni niebędących własnością Spółki.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, grudnia 2019 r.

Kontrolerzy
Elżbieta Grzeszczyk
Główny specjalista kp.

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Rolnictwa
i Rozwoju Wsi
p.o. Dyrektor
Marek Adamiak

.....
podpis

.....
podpis

Jacek Kalbarczyk
Główny specjalista kp.

.....
podpis